

השמאל הרדיקלי המנותק

לא נדרשת רגישות של "אנשי ספרות" כדי להבין שהפעם, הלחימה אינה רשלנית או מוגזמת. אבל בישראל יש קבוצה שמתייצבת אוטומטית לטובת הצד האחר

במוצאי שבת נחתה בתיבת הדואר האלקטרוני שלי קריאה לחתום על עצומה נגד פעולות צה"ל בלבנון מטעם של "אנשי ספרות". החותמים, שביקשו את תמיכתי, האשימו את ישראל ב"תגובה מוגזמת וקיצונית" וגם ב"יוהרה, תאוות קרב ואטימות". הם הוסיפו וקבעו ש"המלחמה העכשווית בלבנון, בדיוק כמו הקודמת, מנהלת ברשלנות, באכזריות ובעיקר - לא משיגה שום מטרה מלבד הרס וסיפוק תאוות נקם".

ובכן, מצטערת: לא אחתום. חתמתי על עצומות והפגנתי נגד ההסתבכות של צה"ל בלבנון ב-1982. חתמתי על עצומות והפגנתי נגד מדיניות הממשלה כשפרצה האינתיפאדה הראשונה ב-1987. הייתי ונשארתי אשת שמאל. אבל על העצומה הזו לא אחתום.

הלחימה בלבנון אינה אכזרית ואינה רשלנית ואינה מוגזמת ואינה קיצונית. לא נדרשת רגישות של "אנשי ספרות" כדי להכיר בעובדות כהווייתן. בגבולה הצפוני של ישראל התנחל ארגון גרילה, שנתמך בידי משטר קיצוני שמאיים בגלוי להשמיד אותנו. שלישי מהמדינה הפך בן-ערובה של הארגון הזה, שפוגע ולועג לריבונותה של ישראל בגבולות 1948. מלחמת חורמה בו אינה מלחמת "יש ברירה", כפי שטוענים חותמי העצומה בקלות דעת. היא גם לא "ביטוי להיסטריה ואיבוד עשתונות". זו מלחמה על עצם הקיום שלנו.

אל מעונות הסטודנטים באוניברסיטת תל-אביב הוזמנו בשבוע שעבר פליטים מהצפון. משפחות שלמות, שנאלצו לנטוש את בתיהן ואת מקורות לחמן כדי להימלט מאימת הרקטות של חיזבאללה. הילדים בטרומה. ההורים אובדי עצות. אולי ראוי היה שהחותמים והמחתימים יקפצו לבקר את המשפחות האלה, קודם שהם דואגים לגורלם של הילדים בלבנון.

אחרי כמעט חודש של לחימה, החשמל עדיין זורם בביירות, ואספקת המים לא נותקה בצור. חיילים שלנו נהרגו בבית ג'ביל כיוון שצה"ל נמנע מהפגזה אווירית מאסיבית, שהייתה גורמת למוות של אזרחים לבנונים רבים חפים מפשע. אין מלחמות "מוסריות", אבל ישראל מנהלת את מלחמתה באופן מידתי.

רוב מכריע מקרב אזרחי מדינת ישראל תומך במדיניות הממשלה. קורה תכופות שהרוב טועה. אבל קורה גם שהמיעוט אינו צודק - וזה בדיוק המקרה. מתקבל הרושם שיש בישראל קבוצה של אנשי שמאל רדיקלי, שההתייצבות שלהם לטובת הצד האחר היא התייצבות אוטומטית. אם נחטפים חיילים - ישראל אשמה. אם חיפה מופגזת - ישראל אשמה. ואם נסראללה מתרברב ומתייחר שיחסל את קיומנו כאן - ישראל אשמה.

קבוצת השמאל הרדיקלי הזו משוכנעת שהיא מקורית ואמיצה. אבל אין בה מקוריות, אלא אימוץ דווקא של עמדות שמנותקות מהמציאות. גם אין בה אומץ, שהרי בסביבתה החברתית הקרובה של קבוצה זו, עמדות "אמיצות" כאלה בגנות הממשלה הן הנורמה, ואילו הצגתן של עמדות אחרות - מרכזיות יותר - היא שעלולה לגרום בעקבותיה ביקורת ונידוי.

על האינטלקטואלים בישראל מוטלת החובה לבחון את מדיניות הממשלה בשבע עיניים. אבל מוטלת עליהם גם החובה להביט במציאות בעיניים פקוחות, ולא ליפול במלכודת הריטואל האוטומטי של הגינויים לישראל ושל גילויי אמפתיה למניעיו של האויב.

פרופ' זהר שביט, היחידה למחקר התרבות באוניברסיטת תל-אביב, חברת מועצת העיר תל-אביב